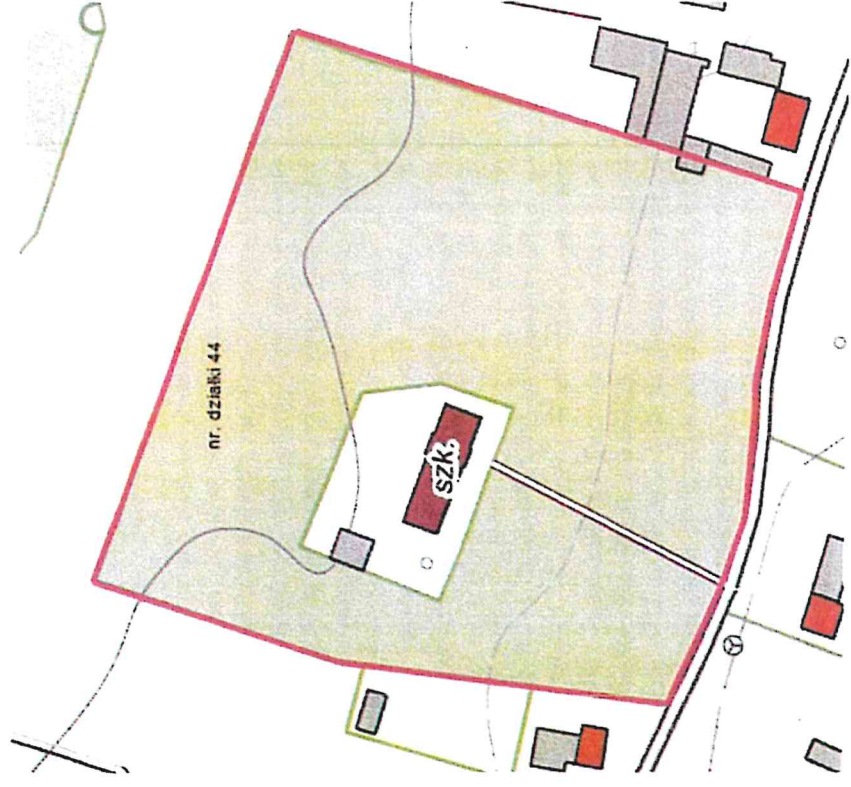

<p>GEZ</p>	<p>KARTA ADRESOWA ZABYTKU</p>		<p>3. Miejscowość RUDNIK</p>
<p>1. Nazwa PARK W ZESPOLE DWORSKO - PARKOWYM</p>	<p>2. Czas powstania XVIII – XIX w.</p>	<p>4. Adres Rudnik 10 97-319 Będków nr. działki 44 / obręb Rudnik</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok z lotu ptaka</p>		<p>5. Przynależność administracyjna województwo łódzkie powiat tomaszowski gmina Będków</p> <p>6. Formy ochrony Wpis do rejestru zabytków nr 316 z dnia 31.08.1983 i z 30.12.1993 Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego</p>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów: <https://ecoportal.lodzkie.pl/firmary/> oraz dokumentacja WUOZ w Łodzi

8. Historia, opis i wartości

Przyjmuje się, że pierwsze nasadzenia na terenie obecnego parku miały miejsce już w XVIII w. (lipy drobnolistne przy głównej bramie o obwodzie 330 cm. i 270 cm.), lecz w pełnej formie powstał w XIX w. W XIX w. Rudnik był własnością Władysława Korzybskiego, który zmarł w 1904 r. Następnie wieś była w posiadaniu Apolinarego Galeckiego, Jana Kostrzeńskiego, a przed II wojną światową należała do Marii Kostrzeńskiej, która mieszkała w dworku przez okres wojny. Od 1948 r. w budynku ulokowano szkołę podstawową, a grunt majątku przekazano lokalnej spółdzielni produkcyjnej. Do połowy XIX w. istniał w tym miejscu dwór drewniany, który po wybudowaniu murowego, został rozebrany. Park znajduje się w zachodniej części wsi, przy drodze z Będkowa do Ujazdu. Park zajmuje niecałe 3 ha i założony jest na planie kwadratu. Od strony południowej park graniczy z drogą asfaltową z ceglana bramą główną w tej części. Od strony wschodniej park współczesna zabudowa. Od strony północnej i zachodniej aktualną granicę parku wyznacza obszar dawnych sadów (obecnie grunty orne i teren częściowo zabudowany) teren ten znajduje się poza obecną granicą parku. Od północy park w części zachowanej obsadzony jest szpalerem lip, klonów i jesionów. W płn. -zach. części tego obszaru rośnie szpaler drzew (m.in.: graby, lipy robinie akacjowe) Na zachód od dworu istniały, dziś rozebrane, oficyny dworskie. Na północ od dworu rosły dęby i jesiony. Park na północ oddzielony był od sadów rzędem drzew ozdobnych. Od strony południowej i wschodniej park obsadzony był aleją grabów, z których obecnie pozostały pojedyncze drzewa. W czasie budowy nowego ogrodzenia (wcześniej istniało ogrodzenie drewniane) po 1945 r. we wschodniej granicy parku ogrodzenie poprowadzono wzdłuż alei grabowej, częściowo ją wycinając. Na linii bramy głównej i dworu znajdował się gazon, obsadzony krzewami ozdobnymi, obecnie przekształcony. Linia ta obsadzona była rzędem lip i klonów. Od wschodu, między dworkiem, a aleją grabową rosły skupiny drzew (głównie lip, grabów i robinii akacjowych). Dodatkowo w płd. -wsch. narożniku rosły jesiony i jarzębina. Park porastały także sosny, modrzewie, kasztanowce. W parku znajdowały się główne ostie widokowe na linii bramy i dworu oraz trzy odchodzące od dworu w kierunku północnym na sad i dęby. Obecnie w parku szpalery drzew oraz pojedyncze skupiny Park jest rzadkimi przykładem parków dworskich na terenie gminy. Stanowi naturalna otulinę dla dworu stanowiącą element założenia zespołu dworsko -parkowo -folwarcznego. Spełnia funkcje rekreacyjno – wypoczynkowe.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania zły. Układ przestrzenny parku z zachowanym układem kompozycyjnym częściowo przekształcony. Zachowany obecny stan może wskazywać jednak pierwotny przebieg głównych osi i alei. Częściowo czytelne granice parku wyznaczone przez ogrodzenie siatką. Park nie został zachowany w dawnych granicach. Poza obecnym ogrodzeniem znajduje się obszar danych sadów na północ i zachód. W parku trzeba wykonać prace polegające na usunięciu wtórej roślinności, w tym zwłaszcza samosiejek. Znaczący ubytek pierwotnej roślinności założenia parkowego w porównaniu do poprzednich lat. Zlikwidowano część szpalerów drzew, m.in.: przy wschodniej granicy. Przebudowano gazon. W okresie istnienia szkoły w pół.- wsch. narożniku parku w jego obecnych granicach umieszczono boisko. Należy chronić stan starodrzewia w parku wraz z aleją dojazdową. Należy chronić zachowaną oś kompozycji widokowej Nie należy zmieniać sposobu użytkowania parku. Wskazane byłoby, oznakowanie parku.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Piotr Pawlak,

26.01.2026 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków) *

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków